

‘Gezonde en duurzame keus moet makkelijker worden’

De Britse conservatieve premier David Cameron ziet het helemaal zitten, *nudging*. Als reclamemakers consumenten kunnen beïnvloeden bepaalde chips te kopen, dan kun je de niet-rationeel kiezende consument net zo goed een zetje geven in de richting van gezonde en duurzame aankopen. Wageningen UR onderzoek de mogelijkheden om een gezonde, duurzame keus ook de meest voor de hand liggende keus te maken. Bedrijven kunnen straks hun voordeel doen met de conclusies, zegt Joost Reus, die bij EL&I werkt aan duurzame voedselsystemen.

Waarom consumenten stimuleren tot duurzamer koopgedrag?

‘Dit kabinet gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van consumenten. Die moeten hun eigen keuze maken op basis van goede informatie. Het helpt als die keuze ook het makkelijkst en meest voor de hand liggend wordt. Dat is een van de uitkomsten van de Voedselbalans die dit voorjaar is verschenen. Mensen kiezen vaak uit gewoonte, uit gemak en op basis van sociale normen. Daar kun je

op inspelen en de omgeving op aanpassen. Een fles met vloeibaar frituurvet heeft een heel grote opening die het je makkelijk maakt het vet terug te gieten in de fles voor recycling in plaats van het door de gootsteen te spoelen. Ook de sociale norm kun je beïnvloeden. Een proef in een hotel heeft laten zien dat als je gasten vertelt dat zeventig procent van de gasten langer dan een dag met een handdoek doet, meer mensen die handdoek twee keer gebruiken.’

Voor een gezonde keus kun je ook hele gangpaden in de supermarkt schrappen.

‘Als overheid gaan we niet op de stoel van bedrijven of consumenten zitten. Of het snoepschap bij de supermarktkassa weg moet is niet aan ons. Af en toe een chocoladereep hoeft ook geen probleem te zijn; het gaat om je hele voedselpatroon. In onderzoek waar Wageningen UR bij betrokken is, wordt bijvoorbeeld gekeken hoe je mensen die om vier, vijf uur trek hebben in plaats van een reep een appel kunt laten kopen bij een kiosk, en of rolmodellen het gedrag van jongeren kunnen beïnvloeden. Het goede van dit onderzoek, dat eind volgend jaar wordt afgerond, is dat er bedrijven en organisaties aan meedoen en het onderzoek zo is opgezet dat er echt conclusies voor de praktijk uit getrokken kunnen gaan worden. Bedrijven kunnen dus hun voordeel met de ontwikkelde kennis gaan doen en hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen om klanten die gezonde keus te gaan laten maken. Want als blijkt dat mensen gezonder kiezen als je bij een kantine eerst langs de gezonde keuze loopt, dan leg je die toch vooraan?’

Hoe duurzaam is gezonde voeding eigenlijk?

‘Wat duurzaam is, is lastiger te definiëren dan wat gezond is. Voor de een is duurzaam vooral diervriendelijk, een ander stelt de CO₂-belasting voorop, en dat is niet altijd verenigbaar. De Gezondheidsraad heeft dit voorjaar wel de richtlijnen gezonde voeding langs de duurzaamheidslat gelegd. Daar kwam uit dat gebruik van minder dierlijke en meer plantaardige voeding zowel gezondheidswinst als ecologische winst oplevert. De richtlijn om twee keer per week vis gaan eten is ook gezond, maar gevolg is wel dat dan de zeeën snel leeg raken. Daarom stimuleren we onderzoek naar duurzame viskeek. Die kweek wordt duurzaam als je niet de zee leegvist om je kweekvis te voeren maar plantaardig voer gebruikt of, zoals nu een proef loopt, insecten op plantaardig voer kweekt en die vervolgens aan je vissen voert.’

‘Als mensen gezonder kiezen als ze eerst langs de gezonde keuze lopen, dan leg je dat toch vooraan?’